

TEREKSNÄPPA (*Xenus cinereus*)

Ny art för Västmanland

Jan-Erik Malmstigen

I samband med Frövi fågelklubbs dygnsrally den 29-30 maj, åkte jag tillsammans med min son Johan till den lilla slamdammen i Rockhammar. Dammen utgör en del av Svenkestaån innan än vidgar sig i Hammarsjön. Dagen innan hade jag observerat en gluttsnäppa på samma plats och ville nu kontrollera om den fanns kvar.

Klockan var straxt efter åtta på morgonen den 30:e. Vi upptäckte snart en vadare som med sin långa svegt uppåtböjda näbb genast förde tanken till tereknsnäppa. Eftersom jag inte hade någon erfarenhet av denna art var jag inte helt säker, men jag såg genast att jag hade att göra med en för mig ny bekantskap. Jag skrev därför ner så mycket jag kunde av detaljer i dräkt och beteende. Förutom denna vadare fanns skogsnäppa, grönbena, gluttsnäppa och mosnäppa i dammen.

I samband med återsamlingen senare på dagen vid klubbkalken i Blixterboda åkte vi, tillsammans med alla deltagarna i dygnsrallyt tillbaka till dammen i Rockhammar. Vi hade tur, det första vi fick höra när vi steg ur bilarna var tereknsnäppans karaktäristiska spelläte och den visade sedan upp sig mycket fint.

Följande morgon kunde den inte återfinnas och vi tog för givet att den gett sig av. Sent på kvällen den 31 maj sågs den dock av Per Angelstam, för att därefter aldrig återsees.

Beskrivning: Fågeln gav ett ljust intryck, likt gluttsnäppa. Storleken var dock obetydligt större än grönbenas. Undersidan ljus och ovensidan grå med två tydliga mörka långsgående ryggband. Näbben mörk och tydligt uppåtböjd. Enligt handböckerna skall benen vara gula, detta exemplar hade dock, som jag uppfattade det, gulröda ben. När jag senare på dagen tillsammans med de andra iakttog fågeln framifrån och i perfekt ljus var dock benfärgen mer gul än röd. När snäppan flög iväg ett stycke visade den upp ett ljusgrått band utmed bakkanten av vingen. Stjärten och övergumpen var ljusgrå.

Till beteendet påminde den mest om en drillsnäppa när den typiskt vippade på stjärten. I dammen låg ett långt rör, till hälften nere i dyn. Ofta sågs tereknsnäppan likt en standpipare springa ovanpå röret. Spellätet hördes vid upprepade tillfällen, ett trestavigt "klyrryh", långsamt och melodiskt.

T.o.m. 1986 hade 51 tereknsnäppor observerats i Sverige. Fynden är rätt jämnt spridda under perioden april till september. Arten häckar närmast i Finland med ca 20-30 par, de flesta i norra Bottenviken. (Hirschfeld 1987)

Litteratur

Hirschfeld, E. 1987. Sällsynta fåglar i Sverige 1986. Vår Fågelvärd 46:441-456.

Tereknsnäppa var en ny fågelart för Västmanland 1987. Detta ex. är dock fotograferat i Kvismaren.
Foto: Hans Hempel.